

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/13644-13654
G.L. 74

Sayı : 54045643-610- 330
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

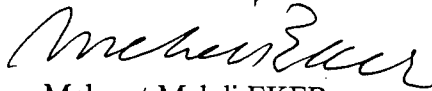
23...01/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 19.12.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-98905 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Ankara Milletvekili Levent GÖK'e ait 7/13644, Mersin Milletvekili Ali ÖZ'e ait 7/13645, Bitlis Milletvekili Hüsamettin ZENDERLİOĞLU'na ait 7/13646, Diyarbakır Milletvekili Altan TAN'a ait 7/13647, Muş Milletvekili Demir ÇELİK'e ait 7/13648, Çanakkale Milletvekili Ali SARIBAŞ'a ait 7/13649, Artvin Milletvekili Uğur BAYRAKTUTAN'a ait 7/13650, İstanbul Milletvekili Erdoğan TOPRAK'a ait 7/13651, İzmir Milletvekili Mehmet Ali SUSAM'a ait 7/13652, Gaziantep Milletvekili Edip Semih YALÇIN'a ait 7/13653 ve Şırnak Milletvekili Hasip KAPLAN'a ait 7/13654 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER :

- 1-Görüş 7/13644, 7/13645, 7/13646
7/13647, 7/13648, 7/13649, 7/13650
7/13651, 7/13652, 7/13653, 7/13654 (28 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Mehmet Ali SUSAM
İzmir Milletvekili
Esas No : 7/13652

Son bir ay içerisinde zeytinyağı fiyatlarında hızlı bir düşüş yaşandığı görülmektedir. Bir ay içinde ham rafinelik zeytinyağı fiyatlarının 4.30 liradan 4 liraya, Ayvalık yöresi sızma fiyatlarının ise 5.60 liradan 4.70 liraya gerilediği saptanmıştır. Bu keskin düşüşte Suriye'den kaçak yollarla ülkeye sokulan yaklaşık 8 bin ton zeytinyağının etkisi olduğu ifade edilmektedir.

Böyle bir kaçakçılık, yasadışı kazanç elde etmenin çok ötesinde, ülkenin bir stratejik ürün ve stratejik sektör olarak gördüğü; dünya liderliğini hedeflediği zeytin ve zeytinyağı sektörüne büyük darbe indirmektedir. Rekoltenin önemli bölümünün gerçekleştiği Ege Bölgesi'nde fiyatlar, daha hasat başlamadan, rafinelik ham yağların kilogramında 3.50 TL, Ayvalık sızma yağlarda ise 4.50 lira seviyelerine inmiştir.

Bu fiyat, 2002 yılında TARİŞ'in yağ alım fiyatının da altındadır. 2002'den bu yana mazot 1 lira 10 kuruştan 4 liraya, gübre 160 liradan 780 liraya yükseldiği bu ortamda bu fiyat üreticinin yıllık masrafını bile çıkartmayacaktır.

AB ülkeleri zeytinyağı üreticisini korumak ve geliştirmek adına litre başına 1,3 dolar civarında teşvik verilirken; gerek sürekli artan girdi maliyetlerine karşın fiyatın sabit kalması, gerekse fiyat spekülasyonları neticesinde köylü elindeki yağı çok ucuza satarak üretim gücünü her geçen gün yitirmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

SORU 1) Türkiye'nin dünya çapında bir üretici olarak üst sıralarda yerini alması için ne gibi çalışmalarınız bulunmaktadır?

SORU 2) Girdi maliyetlerinin aşağı çekilmesi ve köylünün üretmesi sürdürebilmesi amacıyla hangi çalışmalar yürütülmektedir?

CEVAP 1-2) Bakanlığımızca zeytin üretimimizin geliştirilmesi amacıyla önemli çalışmalar yürütülmekte olup, bu kapsamdaki bazı faaliyetlerimiz şu şekildedir;

- Zeytinciliğimizin ve zeytin üreticilerimizin desteklenmesi amacıyla 1998 yılından bu yana üreticilere zeytinyağı için kilogram başına destekleme primi ödemesi yapılmaktadır. Bu kapsamda, 1998-2011 yılları arasında toplam 169 Milyon TL prim ödenmiştir. 2011 yılı ürünü zeytinyağı destekleme primi bir önceki yıla göre %67 gibi önemli bir oranda artırılarak 50 Krş/Kg olarak belirlenmiştir.
- Dünya standartlarında ve ihracat kalitesinde zeytin yetiştiriciliğine uygun tür ve çeşitler ile kapama modern bahçe tesislerinin gerçekleştirilmesi amacıyla 2005 yılından itibaren yeni tesis edilen zeytin bahçelerine sertifikalı fidan desteği verilmektedir. Bu çerçevede, 2012 yılı için sertifikalı ve standart yağlık zeytin çeşitlerinde 10 dekar ve üzeri bahçe tesisine dekara 50-100 TL fidan desteği verilmektedir. Zeytin için 2005-2011 yılları arasında toplam 72 Milyon TL sertifikalı

fidan desteği verilmiş ve bu destekler ile 368 Bin dekar yeni zeytin bahçesi tesis edilmiştir.

- Üretim girdilerinin desteklenmesi kapsamında, 2004-2012 yılları arasında zeytin üreticilerine toplam; 78 Milyon TL mazot, 2005-2012 yılları arasında toplam 82 Milyon TL gübre ve 2006-2012 yılları arasında toplam 50 Milyon TL toprak analizi desteği verilmiştir.
- Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı çerçevesinde, depolama, ürün işleme paketleme, ambalajlama, sulama ile makine-ekipman alımı konularında %50 hibe desteği sağlanmaktadır.
- Zeytin üreticilerimize, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından tarımsal kredi cari faiz oranlarından, tarımsal sulama sistemleri için %100, diğer üretim konularında ise (iyi tarım uygulamaları, standart fidan yurt içi üretimi/kullanımı, tarımsal mekanizasyon vb.) değişen oranlarda indirimli tarımsal kredi kullandırılmaktadır.
- AR-GE destekleri ile zeytincilikte projeli çalışmalar yapılmakta ve yeni gelişmelerin önü açılmaktadır.
- Zeytin ve zeytinyağında mevcut politikaların geliştirilmesi için Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi (UZZK) 2007 yılında kurulmuştur. Konsey tarafından ürün rekolte tespit çalışmaları yapılmaktadır.
- Dünya’da zeytin ve zeytinyağı sektöründe rekabet gücünün artırılması amacıyla, ülkemizin 1998 yılında üyeliğinden ayrıldığı Uluslararası Zeytin Konseyi’ne 2010 yılında tekrar üye olunması sağlanmış ve zeytinciliğimiz dünyaya açılmıştır.
- Zeytin/zeytinyağının depolanması hizmetini sunan lisanslı depo işletmelerinin kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla “Zeytin Lisanslı Depo Yönetmeliği” ile “Zeytinyağı Lisanslı Depo Yönetmeliği” 4 Aralık 2010 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- 2004-2014 hedefleri arasında yer alan kişi başına zeytinyağı tüketiminin artırılması hedefi doğrultusunda, 2004-2012 döneminde kişi başı zeytinyağı tüketimi %100’lük artış ile 2,1 kg’a ulaşmıştır.

Bakanlığımızca yürütülen bu çalışmalar ve destekler sonucunda;

- 2001/2002 sezonunda 600 Bin hektar olan zeytin üretim alanı, 2011/2012 sezonunda %33 artarak 798 Bin hektara,
- 2001/2002 sezonunda 99 Milyon adet olan zeytin ağacı sayısı, 2011/2012 sezonunda %63 artarak 161 Milyon adede,
- 2001/2002 sezonunda 235 Bin ton olan sofralık zeytin üretimi, 2011/2012 sezonunda %134 artarak 550 Bin tona,
- 2001/2002 sezonunda 365 Bin ton olan yağlık zeytin üretimi, 2011/2012 sezonunda %229 artarak 1,2 Milyon tona,
- 2001/2002 sezonunda 600 Bin ton olan toplam zeytin üretimi, 2011/2012 sezonunda %192 artarak 1 Milyon 750 bin tona,
- 2001/2002 sezonunda 65 Bin ton olan zeytinyağı üretimi, 2011/2012 sezonunda %194 artarak 191 Bin tona,
- 2001/2002 sezonunda kişi başına 1,3 kg olan zeytinyağı tüketimi, 2011/2012 sezonunda %54 artarak yaklaşık 2 kg’a yükselmiştir. Bakanlığımız 2014 projeksiyonu çerçevesinde 5 kg kadar çıkarılması hedeflenmektedir.

SORU 3) Geçen sene zeytin ve zeytinyağı üreticisine verilen teşvik miktarı ne kadardır? Bu tutar AB ülkelerinde verilen teşvikle kıyaslandığında yeterli midir?

CEVAP 3) Bakanlığımızca 2011 yılı ürünü zeytinyağı destekleme prim çalışmaları, 24 Şubat 2011 tarih ve 27856 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı (2011/1430) ve 7 Nisan 2011 tarih ve 27898 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeline göre 2011 Yılı Ürünü Yağlı Tohumlu Bitkiler, Hububat ve Baklagil Fark Ödemesi Desteğine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı Uygulama Tebliği (Tebliğ No:2011/21) çerçevesinde yürütülmektedir.

Söz konusu Tebliğ’in 4. maddesi 8. fıkrasında “İl Komisyonu, ödemeye esas yapacağı incelemelerin sonuçlanmasını müteakiben, İl Müdürlüğü tarafından ÇKS’den alınarak kendilerine sunulan il icmalini onaylayarak İl Komisyon Kararı ile birlikte Bakanlığa gönderir. Bakanlık, ödemeye esas icmal listelerindeki toplam fark ödemesi desteği miktarlarını, ödemelerin yapılabilmesini temin için elektronik ortamda bankaya gönderir. Gerekli kaynağın banka şubelerine aktarılmasından sonra fark ödemesi desteğine ilişkin ödemeler yapılır” denilmektedir. Bu kapsamda 2012 yılı Aralık ayı içinde 37 Milyon TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

SORU 4) Kooperatifler, küçük üreticiyi kollayacak, girdi maliyetlerini azaltacak, spekülasyonların önüne geçecek önemli kurumlardır. Kooperatiflerin güçlendirilmesi amacıyla hangi çalışmalar yapılmaktadır?

CEVAP 4) Bakanlığımız tarafından tarımsal amaçlı kooperatiflerin uygulamak istedikleri Kooperatif Mülkiyetinde 20,40 ve 60 Ton/Gün Kapasiteli Zeytinyağı Fabrikası ve Kooperatif Mülkiyetinde 100 Ton/Yıl Kapasiteli Zeytin Salamura Fabrikası projeleri kredilendirilmek suretiyle desteklenmektedir.

KS M